

Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον (ΚΥΠ ΘΕ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431034	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Κατ' επιλογή υποχρεωτικό/ ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC138/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- εξοικειωθούν με τα βασικά περιβαλλοντικά προβλήματα και την ιστορικότητα τους.
- αποκτήσουν επαφή με την ιστορία των εθνικών και υπερεθνικών πολιτικών για την διαχείριση της περιβαλλοντικής και κλιματικής κρίσης.
- εξοικειωθούν με τους βασικούς δρώντες (κινήματα, κόμματα, καταναλωτές, βιομηχανία κ.α.) στο πεδίο της περιβαλλοντικής πολιτικής και να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους η κοινωνιολογία συμβάλει στην μελέτη της συμπεριφοράς τους.
- έρθουν σε επαφή με τις βασικές προσεγγίσεις στην κοινωνιολογική θεωρία που προσπαθούν να θεματοποιήσουν το περιβαλλοντικό ζήτημα ως έναν από τους βασικούς παράγοντες κοινωνικού μετασχηματισμού στις σύγχρονες κοινωνίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα Κοινωνία της Διακινδύνευσης και Περιβάλλον αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών-τριών του τμήματος Κοινωνιολογίας με τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις και τα πεδία έρευνας στην περιβαλλοντική κοινωνιολογία. Μέσα από τις διαλέξεις του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές θεωρίες στο χώρο των κοινωνικών επιστημών για την πρόσληψη, τη νοηματοδότηση και την κοινωνική δράση αναφορικά με την διαχείριση της φύσης. Παράλληλα, επιδιώκεται η παρουσίαση των βασικών ιστορικών προσεγγίσεων που αναδεικνύουν την θεσμική διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων ως τμήμα της ανάδυσης των νεωτερικών εθνών-κρατών. Επιπλέον, στα πλαίσια του μαθήματος θα εξεταστούν τα βασικά σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα καθώς και οι διεργασίες για την εξεύρεση λύσεων σε αυτά τόσο σε υπερεθνικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Τέλος, το μάθημα θα εστιάσει στις κυρίαρχες προσεγγίσεις στην σύγχρονη κοινωνική θεωρία και στο τρόπο που προσπαθούν να εντάξουν την περιβαλλοντική και κλιματική κρίση στην προβληματική περί κοινωνικής δομής και κοινωνικού μετασχηματισμού.

Το πρόγραμμα του προτεινόμενου μαθήματος είναι διαρθρωμένο σε τρεις θεματικές ενότητες. Στα μαθήματα 2 έως 5 οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τις θεωρητικές έννοιες και τις ιστορικές προσεγγίσεις αναφορικά με την διαχείριση της φύσης και του περιβάλλοντος στις νεωτερικές κοινωνίες όπως αυτές εμφανίζονται τόσο σε κλασσικούς πολιτικούς και κοινωνικούς στοχαστές όσο και στις νεώτερες συζητήσεις για την οικονομική ανάπτυξη. Στα μαθήματα 6 έως 9 το μάθημα θα εστιάσει στην ανάδυση της περιβαλλοντικής πολιτικής, την ιστορία του περιβαλλοντικού κινήματος και των κομμάτων των πρασίνων μέσα από την διασύνδεση τους με τις συγκεκριμένες προκλήσεις στο μεταπολεμικό ευρωπαϊκό συγκείμενο. Παράλληλα, θα διερευνηθούν οι κοινωνικές συνθήκες και οι αξιακές πλαισιώσεις που οδήγησαν το «οικολογικό πρόβλημα» να αναδυθεί ως ένα πεδίο εκδήλωσης πολιτικού ανταγωνισμού. Τέλος, στα μαθήματα 10 με 13 θα εστιάσουμε στις θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί στο πεδίο της κοινωνιολογίας για να κατανοήσουμε την μεταβαλλόμενη σχέση μεταξύ ανθρώπου και φυσικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Δια ζώσης παράδοση</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμα e-class</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="687 972 1031 1032">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1035 972 1362 1032">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="687 1039 1031 1068">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1035 1039 1362 1068">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1075 1031 1135">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1035 1075 1362 1135">61 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1142 1031 1240">Εκπόνηση εργασίας ή Προετοιμασία γραπτής εξέτασης</td> <td data-bbox="1035 1142 1362 1240">50 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1247 1031 1276"></td> <td data-bbox="1035 1247 1362 1276"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1283 1031 1312"></td> <td data-bbox="1035 1283 1362 1312"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="687 1319 1031 1335">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1035 1319 1362 1335">150 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	61 ώρες	Εκπόνηση εργασίας ή Προετοιμασία γραπτής εξέτασης	50 ώρες					Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	39 ώρες															
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	61 ώρες															
Εκπόνηση εργασίας ή Προετοιμασία γραπτής εξέτασης	50 ώρες															
Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ελληνικά, Γραπτή απαλλακτική εργασία ή γραπτή εξέταση</p>															

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ανθοπούλου Θεοδοσία & Παπαδοπούλου Δέσποινα (επιμ.), *Περιβάλλον και κοινωνία: μύθοι και πραγματικότητα*, Αθήνα, Gutenberg, 2005.

Βελεγράκης, Γιώργος, Κωνσταντάτος, Χάρης & Χατζημιχάλης, Κώστας (επιμ.), *Πολιτική Οικολογία: Οκτώ συμβολές στην ελληνική συζήτηση*, Αθήνα, Νήσος, 2017.

Βλασσοπούλου, Χλόη & Λιαράκου, Γεωργία (επιμ.) *Περιβαλλοντική Ιστορία*, Αθήνα, Πεδίο, 2011.

Beck, Ulrich, *Κοινωνία της διακινδύνευσης: Καθ' οδόν προς μια άλλη νεωτερικότητα*, Αθήνα, Πεδίο, 2015.

Bonneuil, Christophe & Fressoz, Jean-Baptiste, *The Shock of the Anthropocene*, Λονδίνο, Verso, 2017.

Buscher Bram & Fletcher Robert, *The Conservation Revolution*, Λονδίνο, Verso, 2020.

Δούση, Εμμανουέλα, *Η κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος και η επίδραση της στην Ελλάδα*, Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αθήνα, Παπαζήση, 2002.

Δούση Εμμανουέλα, *Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση σε κρίση*, Αθήνα, Παπαζήση, 2014.

Eder, Klaus, *The Social Construction of Nature*, Λονδίνο, Sage, 1996.

Franklin, Adrian, *Nature and Social Theory*, Λονδίνο, Sage, 2002.

Giddens, Anthony, Η πολιτική των κλιματικών αλλαγών, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2009.

Giddens, Anthony, *Οι συνέπειες της νεωτερικότητας*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2014.

Gould, Kenneth A, & Tammy L. Lewis (επιμ.), *Twenty Lessons in Environmental Sociology*, Νέα Υόρκη, Oxford University Press, 2009.

Guha, Ramachandra, *Environmentalism: A Global History*, Νέα Υόρκη, Longman, 2000.

Klinenberg, Eric (επιμ.), «Climate Change and the Future of Cities: Mitigation, Adaptation and Social Change on an Urban Planet», *Public Culture*, Vol. 28, No 2 79, May 2016.

Λατούς, Σερζ, *Το στοιχείο της από-ανάπτυξης*, Θεσσαλονίκη, Βανιάς, 2008.

Latour, Bruno, Που θα προσγειωθούμε; Δοκίμιο πολιτικού προσανατολισμού στο νέο κλιματικό καθεστώς, Αθήνα, Πόλις, 2019.

Μανωλάς, Ευάγγελος (επιμ.), *Περιβαλλοντική κοινωνιολογία*, Αθήνα, Gutenberg, 2017.

Μποτετζάγιας Ιωσήφ, *Η ιδέα της φύσης: Απόψεις για το περιβάλλον από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας*, Αθήνα, Κριτική, 2010

Μποτετζάγιας Ιωσήφ & Καραμίχας Γιάννης, Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία, Αθήνα, Κριτική, 2008.

Mitchell, Timothy, *Carbon Democracy: Political Power in the Age of Oil*, Λονδίνο, Verso, 2011.

Polanyi, Karl, *Ο μεγάλος μετασχηματισμός*, Σκόπελος, Νησίδες, 2005

Πλατιάς, Χαράλαμπος, *Πολιτική της Ε.Ε. για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη: Ζητήματα πολιτικής και διακυβέρνησης*, Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2016.

Σκούρτας, Μιχάλης & Σοφούλης Κώστας, *Περιβαλλοντική Πολιτική στην Ελλάδα*, Αθήνα, Τυπωθήτω, 1998.

Σμπώκος, Γιώργος, *Η επινόηση της αειφορίας*, Αθήνα, Οκτώ, 2015.

Urry, John, *Climate Change and Society*, Κέμπριτζ, Polity, 2011.

Urry, John & Macnaghten, Phil, *Contested Natures*, Λονδίνο, Sage, 1998.

Virilio, Paul, *Η πληροφοριακή βόμβα*, Σκόπελο, Νησίδες, 2000.

Virilio, Paul, *Πόλεμος και κινηματογράφος*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003.

Virilio, Paul, *Το προπατορικό ατύχημα, Σκόπελος, Νησίδες, 2005.*

Φιτουσί, Ζαν-Πολ & Λοράν, Ελουά, *Η Νέα Πολιτική Οικολογία*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2011.

Φόστερ, Τζον Μπέλαμι, *Οικολογία και Καπιταλισμός*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2005.

Foster, John Bellamy, *The Vulnerable Planet: A Short Economic History of the Planet*, Νέα Υόρκη, Monthly Review Press, 1999.

Wainwright, Joel & Mann, Jeoff (ed.) *Climate Leviathan: A political theory of our planetary future*, Λονδίνο, Verso, 2020.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Theory, Culture and Society, Public Culture, Environmental Sociology, Environment and History, Mobilities, International Sociology